

JUBILEJI

OB 80-LETNICI TANJE POGAČAR

Tanja Pogačar se je v Pionirski knjižnici v Ljubljani zaposlila leta 1978 in je kot bibliotekarka strokovno razvijala tradicijo slovenskega mladinskega knjižničarstva in razširjala pravljicarstvo, stkala pa je tudi vrsto sodelovanj z drugimi slovenskimi deležniki na področju mladinske književnosti in branja, organizirala ustanovni sestanek Slovenske sekcije IBBY in potem kot njena predsednica bistveno prispevala k uveljavitvi slovenske mladinske književnosti in njenih ustvarjalcev v mednarodnem prostoru in k prenosu mednarodnih spodbud v slovenski prostor. Bila je izjemna sodelavka, navdušena, tudi kritična do novosti, vedno pripravljena spodbujati in pomagati. Delala je tudi vse obdobje, ko sta se v knjižnice in knjižničarstvo uvažalo računalništvo in uporaba spleta, hkrati pa je opozarjala na pomen kakovostne mladinske literature in jo vrednotila, občudovala je ilustracijo, opozarjala na pomen prevajanja tujih mladinskih knjig. In bila je družabna, znala nas je nasmejati! Tanja je bila tudi moja mentorica, ko sem nastopila službo v Pionirski knjižnici, in mi z nasveti pomagala, kadar koli sem jo prosila, tudi še potem, ko se je leta 2002 upokojila.

Moja prva srečanja s Tanjo so bila v devetdesetih letih prejšnjega stoletja: svoja otroka sem občasno peljala na uro pravljič v Pionirsko knjižnico. Po tedanji tradiciji je Tanja pripovedovala pravljice za zaprtimi vrati, po koncu pravljíčne ure pa so iz skrivnostne pravljíčne sobe vsi prišli žareči, tako otroci kot Tanja. Kako je Tanja otroke očarala in začarala s pripovedovanjem, pa sem zvedela, ko sem v Pionirski knjižnici nastopila službo kot bibliotekarka-pravljičarka. Tanja mi je kot mentorica

predstavila svoje delo pravljíčarke, bogato zbirko čudovitih tujih slikanic (tedaj je bila to edina tovrstna zbirka v Sloveniji) in debelo mapo – v glavnem svojih – prevodov besedil iz teh slikanic. V pravljíčnem decembru sem kot prvo povedala pravljíco *Rdeči paket* Linde in Gina Albertija: le-ta potuje od enega do drugega v vasi, nihče ga ne odpre, vsem pa prinaša srečo in zadovoljstvo. Nekaj simboličnega je zame v tej pravljíci: Tanja mi je predala pripovedovanje pravljíc v Pionirski knjižnici, ki mi je dolgo prinašalo zadovoljstvo, osrečuje me pa še vedno.

V Pionirski knjižnici je bila Tanja vodja štúdijskega oddelka: izbranega strokovnega gradiva o mladinskih knjigah in branju, pripovedovanju, književni, knjižni in knjižnični vzgoji otrok idr. Tu je bil med drugim arhiv vseh izvorno slovenskih in v slovenščino prevedenih mladinskih knjig, slovenskih in tujih strokovnih revij s področja mladinske književnosti in branja idr. Bilo mi je vznemirljivo, ko je Tanja novembra, kmalu potem, ko sem nastopila službo, za nekaj dni odšla na mednarodno razstavo *Belih vran*, najboljših tujih knjig, ki jih pripravlja Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu, in spomladi za en teden na sejem otroških knjig v Bologno. Iz Münchna in Bologne se je vračala z novimi tujimi slikanicami, z različnim informativnim gradivom, številnimi informacijami in mednarodnimi spodbudami. Vse je strokovno obdelala in umestila v štúdijski oddelek, posredovala sodelavcem v Pionirski knjižnici ter drugim knjižničarkam in knjižničarjem na mesečnih strokovnih sredah. Tudi potem, ko se je moje poskusno obdobje končalo, mi je bila Tanja sodelavka, ob kateri sem se največ (na)učila, ker je pač imela najboljši pregled nad novostmi v strokovni knjižnici. Za slovenske mladinske knjižničarke in knjižničarje je organizirala strokovno ekskurzijo v München, ko se je Mednarodna mladinska knjižnica preselila v grad Blutenburg, s Tanjo sem šla prvikrat tudi na sejem otroških knjig v Bologno.

Po osamosvojitvi Slovenije je Tanja začela snovati Slovensko sekcijo IBBY. Pridobila je vse pomembne slovenske deležnike na področju mladinske književnosti in branja in spomladi leta 1992 ji je uspelo, da smo ustanovili Slovensko sekcijo IBBY in tudi to, da je bila že na mednarodnem kongresu v Berlinu novembra 1992 sprejeta v Mednarodno zvezo za mladinsko književnost (IBBY). Kot predsednica Slovenske sekcije IBBY je potem v sodelovanju s člani Sekcije skrbela za kandidate slovenskih ustvarjalcev mladinske književnosti za IBBY nagrade in kasneje tudi za Spominsko nagrado Astrid Lindgren (ALMA), nadalje za kandidature slovenskih bralnih projektov za IBBY Asahi Reading Promotion Award in ne nazadnje, za uvrstitev slovenskih mladinskih knjig v različne IBBY zbirke, na mednarodne razstave idr. Spodbujala je slovenske strokovnjake, da smo se z referati udeleževali mednarodnih IBBY kongresov in kandidirali za člane v izvršnem odboru mednarodne IBBY in mednarodni žiriji za Andersenovo nagrado. S Tanjo in ilustratorko Marlenko Stupica, ki je bila s slikanico *Grdi raček* H. C. Andersena uvrščena na IBBY častno listo, in s kolegico Metko Kordigel sem se leta 1994 v Sevilli prvič udeležila mednarodnega IBBY kongresa. Še zdaj se živo spomnim, kako je Tanja v veliki mednarodni družini IBBY članic v angleščini predstavila delo mlade Slovenske sekcije IBBY, ilustratorka Marlenka Stupica pa se je v imenu dobitnikov IBBY častnih listin v slovenščini zahvalila za priznanje. V času Tanjinega predsedovanja je bila Slovenska sekcija IBBY sponzor 2. aprila 1997 – mednarodnega dneva knjig za otroke: poslanico z naslovom *Otroštvo je poezija življenja. Poezija je otroštvo sveta* je napisal pesnik Boris A. Novak, plakat pa je ustvaril Matjaž Schmidt. Tanja je bila 12 let predsednica Slovenske sekcije IBBY. Utrdila je njeno prisotnost

v slovenskem in mednarodnem prostoru ter tako ogromno naredila za promocijo slovenske mladinske književnosti in njenih ustvarjalcev.

Po upokojitvi pa ... kot da je Tanja s srcem ostala v Pionirski knjižnici in zagotovo v srcih njenih sodelavcev. Tudi dejansko je še sodelovala z nami, v prvih letih več, potem pa seveda počasi tudi manj, toda vedno, res vedno, kadar smo jo prosili za pomoč, nasvet ali kar koli. Vedno mi je pomagala, vzela si je čas, da sva se srečali, mi pisala ali pa sva se pogovorili po telefonu. Spominjam se njenih izjemnih slavnostnih govorov na prodajni razstavi Bologna po Bologni in še posebej tistega na naši skupni prireditvi v času Slovenskega knjižnega sejma ob 25-letnici Slovenske sekcije IBBY. Tanja nas še vedno spremlja in pride – zdaj v Pionirsko – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, tudi zato, da si izposodi tuje strokovne revije, ki jih še vedno recenzira za revijo *Otrok in knjiga*. Tanja tako tudi strokovno ostaja na področju mladinske književnosti in branja.

Draga Tanja, iskrene čestitke in vse najboljše še na mnoga leta!

Tilka Jamnik